

עת"א 18679/06/22 - אנואר סלאמה (אסיר נגד שרות בתי הסוהר- מחלקת האסיר - זימונים, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת

עת"א 18679-06-22 סלאמה(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח' תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני	כב' השופטת רננה גלפז מוקדי
עותר	אנואר סלאמה (אסיר)
נגד	
משיבים	1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים 2. מדינת ישראל

פסק דין

1. לפני עתירת אסיר שעניינה חופשה חריגה, למשך 8 שעות, לצורך חתונת בתו אשר עתידה להתקיים ביום 14.6.22 בין השעות 15:30 ל- 23:00 בכפר מג'אר.

העתירה הוגשה עוד קודם שהתקבלה החלטה בבקשה אשר הוגשה מטעמו של העותר וזאת לאור מועד החתונה הקרב ובא.

בין לבין, כפי שעולה מתגובת המשיבים אשר עיקריה יובאו בהמשך, ניתנה החלטת סגן נציבת שב"ס אשר דחה את הבקשה.

2. העותר, אסיר עולם, נדון למאסר עולם יחד עם אחיו, בגין רצח אחותם בשנת 2005. עד כה ריצה העותר כ- 17 שנות מאסר.

לטענת העותר, נטל חלק בהליכים טיפוליים וחינוכיים רבים, שולב בשלל אפיקי תעסוקה בבית הסוהר, הוא מודה ולוקח אחריות על מעשיו, אסיר חיובי ותפקודו למופת.

עניינו של העותר יובא בקרוב פעם נוספת בפני ועדת השחרורים המיוחדת לעניין מאסרי עולם לצורך קציבת עונש, זאת לאחר שהחלטתה הקודמת של הועדה, מחודש נובמבר 21, לא נומקה כיאות וניתנה החלטה של בית המשפט, כי יש להביא את עניינו של העותר פעם נוספת בפני הועדה. העותר ציין כי דו"ח גורמי הטיפול אשר הוגש בעניינו לוועדת השחרורים המיוחדת היה חיובי והמליץ על קציבת עונשו, אבחון פסיכולוגי עדכני היה אף הוא חיובי והצביע על שינוי ניכר בעותר, תוך שצוין כי רמת מסוכנותו ירדה מבינונית לנמוכה ובנוסף, ועדת אלמ"ב המליצה על הוצאתו לחופשה לרגל חתונת בתו.

בדיון, הוסיף וטען בא כוחו של העותר, כי הנימוק שבעטיו נדחתה בקשת העותר הוא נימוק כללי ומתמחה בהיותו אסיר עולם שעונשו לא נקצב, דבר אשר לטענת המשיבים מלמד על חשש מברירה. לטענת ב"כ העותר, המדובר בחשש ערטילאי שאינו מגובה בדבר, אף אין בעניינו של העותר מידע מודיעיני כלשהו ואין כל מסוכנות קונקרטית. המדובר באסיר מאד חיובי ולא ניתן להתעלם משורת ההמלצות המקצועיות בעניינו ובראשן המלצת ועדת אלמ"ב להוציאו לחופשה המבוקשת. ב"כ העותר ציין כי זוהי בקשת המשפחה, בין היתר, אמו של העותר אשר הגיעה לדיון על מנת לתמוך בבקשה. לאור כל אלו, טוען העותר, כי יש להתערב בהחלטה אשר בינתיים ניתנה, ולהורות למשיבים לשחררו לחופשה קצרה, בתנאים ובערבויות, על מנת שיוכל להשתתף בחתונת בתו.

ב"כ העותר הפנה לרע"ב 3556/15 **פלוני נ' שירות בתי הסוהר** (31.5.15) בו התקבלה בקשת רשות ערעור והותר למבקש, אסיר עולם שעונשו בלתי קצוב בגין רצח אשתו, לצאת לחופשה מיוחדת לצורך אליפות ישראל בריצה שבה נטל חלק בנו. המדובר במי שלא נטל אחריות ולא עבר טיפול כלשהו בבית הסוהר ואשר מסוכנותו הוערכה כבינונית.

3. המשיבים מתנגדים לבקשה. ראשית, משום שהבקשה המנהלית הוגשה בתאריך 8.5.22 ולא 45 ימים קודם לאירוע, כמתחייב מן הפקודה. שנית, לגוף העניין, נטען כי מ"מ נציבת שירות בתי הסוהר שקל את מכלול השיקולים הרלוונטיים שהחשוב בהם הוא שלום הציבור ובטחונו ומצא שלא להיעתר לבקשה לאור המסוכנות האינהרנטית הנשקפת מן העותר, מחומרת העבירות ומהיותו אסיר עולם שעונשו לא נקצב, לאור חשש גורמי המודיעין ומשטרת ישראל לאי חזרה מן החופשה ולאור החלטת ועדת השחרורים המיוחדת מן העת האחרונה, שלא להמליץ לנשיא המדינה לקצוב את עונשו של העותר.

בדיון, הוסיפו ב"כ המשיבים והפנו לעמדות הנוקשות שהציג העותר בפני ועדת אלמ"ב, על פי חוות דעתה מחודש ספטמבר 21. הם אישרו כי אכן העותר החל בטיפול, אולם אין המדובר בטיפול באלמ"ב, אלא באלימות בלבד והשינוי המדובר שחל בו הוא שינוי מן העת האחרונה, אשר מחייב בחינה לאורך זמן. מדובר באירוע רב משתתפים ובאסיר שלא יצא עדין לחופשה וגם בכך טמון קושי לשיטת המשיבים. משעה שעונשו לא נקצב, החשש מברירה הוא ממשי.

4. לאחר שמיעת הצדדים ובחינת טענותיהם, בין היתר על רקע המסמכים אשר הוגשו לעיוני, הגעתי למסקנה כי דין העתירה להתקבל.

אפתח ואומר, כי לא מצאתי לדחות את העתירה כפי שביקשו המשיבים משום פנייתו המאוחרת של העותר, לטענתם, זאת מאחר שבסופו של יום, הבקשה הוגשה כבר לפני למעלה מחודש וגם אם חרגה, במעט מן המועדים הקבועים בפקודה, היה בידי המשיבים די והותר זמן לצורך הדיון בה וקבלת ההחלטה, כפי שגם נעשה בפועל.

5. העותר הוא אסיר עולם אשר עונשו טרם נקצב. החלטה אחרונה של ועדת השחרורים מצאה שלא להמליץ לנשיא על קציבת עונשו, אולם לאחר עתירה בנושא, הוחזר הדיון לוועדת השחרורים אשר עתידה לדון בעניין פעם נוספת בתאריך 26.6.22.

אסיר שכזה, זכאי, בהתאם לסעיף ו' בפרק ה', אך ורק לבקש חופשה מיוחדת בהתאם לפקודת הנציבות 04.40.00 "חופשות אסירים" (להלן: "**פקודת החופשות**"), כאשר ההחלטה נתונה לנציב שירות בתי הסוהר.

אזכיר כי בהתאם לסעיף 2 לפקודת החופשות, "חופשה אינה זכות מוקנית, אלא טובת הנאה מבין טובות ההנאה המנויות בתקנה 19 לתקנות בתי הסוהר, התשל"ח-1978, הנתונה לשיקול דעת" ועל כן זכאי העותר לפנות בבקשה מתאימה, אולם אין לו זכות קנויה לחופשה.

פרק ח' סעיף לח קובע כי נישואי קרוב משפחה מדרגה ראשונה של האסיר הוא אחד הטעמים הנכללים תחת "טעמים מיוחדים" המזכים בחופשה מיוחדת. זוהי גם בקשתו של העותר אשר בפני.

6. החלטת מ"מ נציבת שירות בתי הסוהר לדחיית הבקשה, נומקה כך:

"לאחר שעיינתי בפניית מפקד מחוז צפון שבסימוכין, בעמדת ועדת אלמ"ב, בחוות דעת חטיבת המודיעין בשב"ס, בעמדת משטרת ישראל ובהחלטת ועדת השחרורים המיוחדת בעניינו של האסיר מיום 14.11.21, החלטתי שלא לאשר את בקשתו של האסיר...

בשקילת מכלול השיקולים הרלוונטיים, שהחשוב ביניהם הוא שלום הציבור וביטחונו, הרי שהמסוכנות האינהרנטית הנשקפת מאסיר המרצה עונש מאסר בגין העבירה החמורה שבספר החוקים, נסיבות ביצוע העבירה, חשש גורמי המודיעין כי האסיר לא ישוב לריצוי המשך מאסרו, והעובדה כי אך לאחרונה החליטה ועדת השחרורים המיוחדת שלא להמליץ בפני כב' נשיא המדינה לקצוב את עונשו של האסיר, מצדיקים כאמור, את ההחלטה שלא לקבל את הבקשה".

לאחר שבחנתי את ההחלטה, מצאתי כי היא אינה נוטלת בחשבון את מכלול השיקולים הדרושים, כפי שאפרט להלן, ובסופו של יום, ההחלטה אינה סבירה באופן המצדיק התערבות בה.

7. ראשית, המדובר באירוע אשר מטיבו, נכנס לגדרה של הפקודה כטעמים מיוחדים המצדיקים מתן החופשה, גם כאשר עסקין באסיר עולם שאינו קצוב.

מכאן, הטיעון כי עצם היותו של העותר אסיר עולם שעונשו לא נקצב, מצביע על חשש מהימלטות ובשל כך אין מקום לאשר את החופשה המבוקשת - אינו יכול לעמוד. שאחרת, מדוע מראש, התירה הפקודה מתן חופשה גם לאסיר שכזה? וראו כאמור לעניין זה את סעיף ו' בפרק ה' לפקודת החופשות. נדמה, מקריאת ההחלטה המנהלית עליה מלין העותר, כי זהו הנימוק המרכזי בעטיו נדחתה הבקשה וכאמור, אני סבורה כי נימוק זה, כשלעצמו, אינו יכול לשמש לדחיית בקשה מסוג זה.

שנית, בהחלטה מפנה מ"מ נציבת שירות בתי הסוהר להחלטת ועדת השחרורים שלא להמליץ על קציבת עונשו של העותר, אולם יש לזכור כי החלטה זו לא נומקה ובשל כך גם הושב עניינו של העותר לוועדה, על מנת שתנמק את החלטתה אשר ניתנה, לכאורה, בניגוד להמלצת גורמי הטיפול.

שלישית, בהחלטה מוזכרת עמדת גורמי המודיעין ומשטרת ישראל לפיה יש חשש מבריחה, אולם עמדה זו נשענת אך ורק על היות העותר אסיר עולם שעונשו לא נקצב ולא על מידע מודיעיני כלשהו - הדבר לא הוזכר בהחלטה ולא ניתן לו כל ביטוי שהוא. לכאורה, ניתן לסבור כי בפני גורמי המודיעין והמשטרה עמד מידע מודיעיני - אך לא כך הוא.

רביעית, בהחלטה הוזכר, אמנם, כי חוות דעת ועדת אלמ"ב הובאה בפני מ"מ הנציבה, אולם לא צויין כי הועדה המליצה

לאשר את החופשה ולא ניתן כל הסבר מדוע ומפני מה נדחת ההמלצה.

8. כאמור, המדובר באירוע אשר נמנה מפורשות על רשימת הטעמים המיוחדים המצדיקים חופשה מיוחדת, חתונת בתו של העותר.

המדובר באסיר אשר חוות הדעת, הן חוות דעת ועדת אלמ"ב האחרונה מיום 31.5.22, הן חוות דעתו של מפקד בית הסוהר מיום 28.10.21 והן חוות הדעת הסוציאלית מיום 27.10.21 מצביעות כולן על תהליך חיובי ועל שינוי ממשי שעובר העותר, אשר כבר סיים שנתיים טיפול באלימות כללית וממתין לשילוב בטיפול באלימות במשפחה. כמו כן, באבחון הפסיכולוגי שנערך לפני כשנה, צוין כי מסוכנות העותר אשר היתה בינונית, פחתה ומוגדרת כיום כנמוכה.

התנהגותו של העותר בבית הסוהר טובה, כפי שעולה מכל חוות הדעת ומשפחת העותר עומדת מאחורי הבקשה, חרף הנסיבות הקשות בשל המעשה הנורא של רצח אחותו, לפני כ- 17 שנים.

אני סבורה כי מתקיימים הטעמים המיוחדים האמורים בפקודת החופשות וכי לאור מכלול הנסיבות בעניינו של העותר, בין היתר התנהגותו הטובה בכלל, הטיפול אשר קיבל עד כה, נטילת האחריות והנכונות להמשיך לטיפול נוסף ורמת המסוכנות אשר ירדה, כל אלו מובילים למסקנה כי היה מקום לקבל את בקשתו לחופשה.

9. סיכומי של דבר, אני מורה כי העותר יוכל לצאת לחופשה מיוחדת בתאריך 14.6.22 לחתונת בתו, בין השעות 15:00 ל- 23:00, בתנאים הבאים:

א. לאורך כל שעות האירוע ילווה העותר על ידי ערב אשר יאושר על ידי המשיבים.

ב. הערב יחתום על ערבות אישית על סך 10,000 ₪.

ג. העותר יפקיד סך של 10,000 ₪ על מנת להבטיח את חזרתו במועד.

ד. ניתן בזאת צו עיכוב יציאה מן הארץ כנגד העותר.

המזכירות תמציא את פסק הדין לצדדים.

ניתן היום, י"ד סיוון תשפ"ב, 13 יוני 2022, בהעדר הצדדים.